

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन तथा भू-संरक्षण विभाग
बबरमहल, काठमाडौं।

महानिर्देश

वन जन्य उद्यम प्रबद्धन तथा विकास अनुदान कार्यक्रमका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०७७।०५।२९

यस विभागको आ.व. २०७७।७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार वनजन्य उद्यम प्रबद्धन तथा विकास अनुदान कार्यक्रममा अनुदान सहयोगको लागि बजेटको व्यवस्था भएको हुँदा वन पैदावरमा आधारित उद्यम स्थापना र सञ्चालनको लागि इच्छुक नियमानुसार दर्ता भएका वन समूह तथा वनजन्य उद्यम सम्बन्धी उद्घेश्य भएको अन्य समूह तथा सहकारी संस्थाहरूले मिति २०७७।०६।२७ गते भित्र डिभिजन वन कार्यालय (८) वा वन तथा भू-संरक्षण विभाग बबरमहल, काठमाडौंमा विभागद्वारा तोकिएको ढाँचामा अनुदानको लागि प्रस्ताव पेश गर्नुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । म्यादभित्र प्राप्त हुन नआएको वा रीत नपुगेको आबेदन उपर कुनै कारवाही नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

द्रष्टव्य:

- अनुदान रकम कुनै ऐउटा समूह/संस्थालाई प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारमा बढीमा २० लाखसम्म उपलब्ध हुनेछ ।
- प्रस्तावित आयोजनाको ५० प्रतिशत अंश सम्बन्धित समूह संस्थाले अनिवार्य व्यहोर्नु पर्नेछ ।
- अनुदान प्रस्ताव तोकिए बमोजिमको ढाँचामा हुनु पर्नेछ र प्रस्ताव साथमा दर्ता प्रमाणपत्र, नियमन गर्ने निकायको सिफारिस र विस्तृत लागत अनुमान अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- यस भन्दा अगाडि ऐउटा प्रयोजनको उद्यममा अनुदान प्राप्त गरेका समूह/संस्थालाई सोहि प्रयोजनको लागि पुनः अनुदान उपलब्ध गराइने छैन ।
- विस्तृत सूचना र प्रस्तावको ढाँचा विभागको वेबसाइट www.dofsc.gov.np मा हेर्न सकिनेछ र सोहि ढाँचामा तोकिएको मापदण्ड भित्र रही प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ । साथै इमेल मार्फत प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित समूह/सहकारीले afo.social@dofsc.gov.np मा संलग्न गरी पठाउन सक्नुहुनेछ ।
- थप जानकारीको लागि वनजन्य उद्यम प्रबद्धन तथा विकासका लागि अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि- २०७५ (प्रथम संशोधन-२०७६), विभागको वेबसाइटमा अध्ययन गर्न सकिनेछ ।

महानिर्देशक

चालु आ.ब २०७७।७८ को वनजन्य उद्यम प्रबद्धन विकास अनुदान प्राप्तिका लागि मिति २०७७।०५।२९ मा वन तथा भू-संरक्षण विभागबाट गोरखापत्रमा प्रकाशित सूचना बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्ने प्रस्तावदाताले प्रस्ताव पेश गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरूः

१. चालु आर्थिक वर्षको वनजन्य उद्यम प्रबद्धन विकास अनुदान कार्यक्रममा अनुदान प्रदान गरिने क्षेत्रहरू निम्न बमोजिम तोकिएकोले उक्त विषयसंग सम्बन्धित प्रस्तावहरू हुनुपर्नेछ ।

- क) काठको सिजनिङ, ट्रिटमेण्ट प्लाण्ट जडान, काठ, दाउरा र भुसको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने वनजन्य उद्यम सञ्चालन,
- ख) पार्टिकल बोर्ड, फाइवर बोर्ड, चिप बोर्ड, प्लाईउड, भेनियर आदि जस्ता उद्योग स्थापना र सञ्चालन,
- ग) फर्निचर र काष्ठ प्रबिधिका सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन,
- घ) ढूलो परिमाणमा (५ हेक्टर भन्दा बढी) बेत, बाँसको रोपण,
- ड) बाँस तथा बेतजन्य उद्यम,
- च) काष्ठजन्य हस्तकला उद्यम,
- छ) पल्प, पेपर तथा लोकता सम्बन्धी उद्यम,
- ज) रेशम खेतिका लागि किम्बु लगायत आवश्यक प्रजातिका विरुवा रोपण सहित रेशम खेती उद्यम,
- झ) लाहा खेती तथा उद्यम,
- ज) जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारको विकास, विस्तार र प्रशोधन, उद्योग/उद्यम
- ट) जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारमा आधारित प्राथमिक तथा द्वितीय चरणका प्रशोधन उद्योग स्थापना,
- ठ) सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन तथा पर्याप्त नियमन कार्यक्रम,
- ड) जैविक उर्जा र उर्जा दक्षता सम्बन्धित कार्यक्रम,
- ढ) पिलेट, बायोचार, ट्रिकेट आदि उत्पादन,
- ण) समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन अन्तरगत वनजन्य उद्यम स्थापनाका लागि सहकारी निर्माण, प्रकृयागत तयारी तथा उद्यम स्थापना समेत
- त) प्रचलित वन तथा वन्यजन्तुसंग सम्बन्धित ऐन नियमको परिपालना हुने गरी वन्यजन्तुको पालन तथा प्रजनन ।
- थ) वनजन्य कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग स्थापनाका लागि उपकरण खरिद ।

२. पेश भएका प्रस्तावहरू निम्न अनुसारका मूल्याङ्कन आधारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

आधारहरू	अंक
क) उद्यम स्थापनाबाट लाभान्वित हुने समूह तथा उपभोक्ता	१०
ख) मूल्य शृंखलामा निर्यातजन्य वा आयात प्रतिस्थापना गर्ने सम्भाव्यता	१०
ग) उद्यमका परिवेश अनुसार नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने राजश्वको संभावना	१०
घ) उद्यमको आकार अनुसार रोजगारीको अवस्था	१०
ड) प्रबिधिमा सुधार वा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग	१०
च) स्थानीय श्रोत र सामाजिको प्रयोग	१०
छ) लगानीको तुलनामा अपेक्षित प्रतिफलको अवस्था	१०
ज) वातावरणीय दृष्टिकोणले अनुकूल	१०
झ) स्थानीय परिवेश अनुसार नवीनतम् कार्य	१०
ज) स्थानीय हावापानी, माटो र अन्य आवश्यक दृष्टिकोणले सम्भाव्य	१०

महानिर्देशक

WPS
महानिर्देशक

३. विभागबाट राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा मिति २०७७।०५।२९ मा कम्तीमा ३० दिनको म्याद दिई सूचना प्रकाशित भएको छ । सामुदायिक/सहकारी संस्थाले विभागले तोकेको कार्यसूची बमोजिम प्रस्तावना दस्तावेज तयार गरी सोही दस्तावेजको आधारमा कार्यक्रममा सहभागी हुन पाउनेछन् ।
४. छनौट भएका प्रस्तावहरुको फिल्ड भेरिफिकेशनको आधारमा अनुदान कार्यक्रम निर्देशन समितिले बस्तुनिष्ठ आधारमा बास्तविक कूल लागतको अनुमान गरी बास्तविक लागतको ५० प्रतिशतमा नबढने गरी अधिकतम रु. २०,००,००० (अक्षरेपी रु बीस लाख रुपैया) मध्ये जुन घटी हुन्छ सोही रकममात्र अनुदानको रूपमा उपलब्ध गराइनेछ ।
५. अनुदान रकम भुक्तानी विभाग र समूह/संस्थावीच सम्झौता भए पश्चात २ किस्तामा हुनेछ । पहिलो किस्ता र दोश्रो किस्ता माग गर्दा संलग्न गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरू वनजन्य उद्यम प्रबर्द्धन तथा विकासका लागि अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि-२०७५ (प्रथम सशोधन २०७६) मा प्रष्ट उल्लेख गरिएको छ ।
६. विभागबाट प्रदत्त अनुदान रकमको समूह/संस्थाले आमदानी जनाई दोहोरो लेखाप्रणालीको सिद्धान्त अनुसार लेखा राखी प्रचलित कानून अनुसार दर्तावाल लेखापरीक्षबाट लेखापरीक्षण गराउनु पर्नेछ । आर्थिक वर्ष समाप्त भएको २ महिना भित्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको १ प्रति विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
७. प्रस्ताव पेश गर्दा निम्नानुसारको विवरणहरू तोकिएको ढाँचामा भरी पेश गर्नुपर्नेछ ।

अनुदानको लागि पेश गर्नुपर्ने प्रस्तावको ढाँचा

१) प्रस्तावक तथा उद्यमको नाम

क) अनुदान पेश गर्ने सामुदायिक/सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना:

ख) वन सम्बन्धी उद्यमको नाम:

ग) प्रस्ताव पेश गर्ने संस्थाको नाम:

ग) प्रस्ताव पेश गर्ने संस्थाको पदाधिकारी:

नाम:

ठेगाना:

फोन नं:

२. संस्था बारे संक्षिप्त जानकारी

क. संस्थाको उद्देश्यहरू:

ख. जनशक्तिको अवस्था:

ग. अनुभव तथा उपलब्धिहरू:

WPS
महानिर्देशक

महानिर्देशक
N

३. उद्यम विकास तथा प्रबद्धनका उद्देश्यहरु:

४. प्रस्तावित योजनाको विस्तृत विवरण (Business Plan सहित)-

५. प्रस्तावित योजनाको कार्यान्वयनको तरिका/पद्धति:

६. कार्यक्रम सञ्चालनको समय तालिका:

७. लाभ लागत सम्बन्धी विवरण:

क) अनुमानित कूल लागत (जग्गा बाहेक):

ख) लगानीका स्रोतः

ग) बजेट अनुमानः

ग) लाभ र लागतको विश्लेषणः

घ) सम्पन्न हुने समयः

८. उपकरण खरीदको लागि भए सो को हालको बजार मूल्य, निर्माता कम्पनीको नाम, र अन्य आवश्यक जानकारीहरूः

९. भर्नुपर्ने विवरणहरूः

आधारहरू	विद्यमान अवस्था	अद्भुत (विभागले भने)
क) उद्यम स्थापनाबाट लाभान्वित हुने समूह/उपभोक्ता		
ख) मूल्य शृंखलामा निर्यातजन्य वा आयात प्रतिस्थापन गर्ने सम्भाव्यता		
ग) उद्यमको परिवेश अनुसार नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने राजशक्तिको सम्भावना		
घ) उद्यमको आकार अनुसार रोजगारीको अवस्था		
ड) प्रविधिमा सुधार र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग		
च) स्थानीय स्रोत सामग्रीको प्रयोग		
छ) लगानीको तुलनामा अपेक्षित प्रतिफलको अवस्था		
ज) वातावरणीय दृष्टिकोणले अनुकूलन		
झ) स्थानीय परिवेश अनुसार नविनतम कार्य		
ज) स्थानीय हवापानी, माटो र आवश्यक दृष्टिकोणले सम्भाव्य		

महानिर्देशक
N

महानिर्देशक

KJ
महानिदेशार्थ

१०. उद्यम सञ्चालनको लागि नेपाल सरकार प्रचलित ऐन नियमको पालना सम्बन्धी जानकारीहरु:

११. अन्य थप जानकारीहरु:

आवेदक सामुदायिक/सहकारी संघ संस्था

नाम: पद:

आधिकारिक हस्ताक्षर:

संस्थाको छाप:

संलग्न कागजातहरु:

- आवेदन:
- नियमन गर्ने निकायको सिफारिस (सम्बन्धित डिमिजन वन कार्यालयको सिफारिस)
- यस फारम अनुसारका बजेट सहितको विस्तृत परियोजना प्रस्तावना:
- संस्था दर्ता सम्बन्धी कागजात:
- PAN,VAT प्रमाण पत्र (सहकारीको लागि)
- संस्थाको म्याद रहेको बुझिने (नविकरण भएको) प्रमाणपत्र:

KJ
महानिदेशार्थ